

KULTUURIMINISTEERIUM

mai 2026

Kultuuriministri 2026. aasta ülevaade riigi pikaajalise arengustrateegia "Eesti 2035" elluviimisest

Heidy Purga
kultuuriminister

Tulemusvaldkondade mõõdikud ja täitmine

Elanike kultuurielus osalemine, %

algfase 2017: 78.7 %

2020: 73.8 %

2023: 79 %

sihttase 2030: 80 %

Tugeva või keskmise tugevusega riigiidentiteedi kandjate osakaal, **eestlased**, %

algfase 2020: 78 %

2023: 73 %

sihttase 2030: 79 %

Tugeva või keskmise tugevusega riigiidentiteedi kandjate osakaal, **teised rahvused**, %

algfase 2023: 85 %

2023: 89 %

sihttase 2030: 86 %

Elanike osakaal, kes on vähemalt 150 min nädalas kehaliselt aktiivsed

algfase 2023: 40 %

täitmine 2025: 46 %

sihttase 2030: 66 %

KUM valitsemisala eelarve 2025

2025. eelarve
409 mln eurot.

2025. aastal kärbiti kultuuriministeeriumi valitsemisala eelarvet (piirmääraga vahendeid) **13,4 mln euro võrra.**

2024. aastaga samas mahus jätkati **kodumaiste filmide tegemise** toetamist (1 mln eurot), tagasimakseprogrammi **Film Estonia (2 mln eurot)** ning **venekeelse erameedia toetamist (1 mln eurot)**, **rahvusvaheliste spordi suursündmuste** toetusmeedet (3 mln eurot), kuna nimetatud meetmed on majandusliku mõjuga ning said 2024. aastal lisavahendeid.

Kärbetest jäid puutumata **kirjandusvaldkond (sh autorihüvitisfond)**, laulu- ja tantsupeo **kollektiivjuhtide palgameede** ja toetus **Team Estoniale.**

2025. riigieelarves said **lisavahendeid** laulu- ja tantsupeo läbiviimine, Tallinna Kunstihoone ja renoveerimine ja Eesti Rahvusraamatukogu sisustus, venekeelse erameedia toetamine ning teadus- ja arendustegevus.

2026. riigieelarvest said lisarahastust riigilt palka saavate **kultuuri- ja spordiasutuste töötajate palgad, kollektiivjuhtide tasud ning treenerite tööjõukulude katmise toetamine, Eesti majandust elavdavate kultuuri- ja spordisündmuste** korraldamise toetamine, Eesti Rahvusraamatukogu sisustus, teadus- ja arendustegevus, Team Estonia toetus, ehitismälestiste toetus, rahvusvahelistumine ning noorte kultuuriharidus.

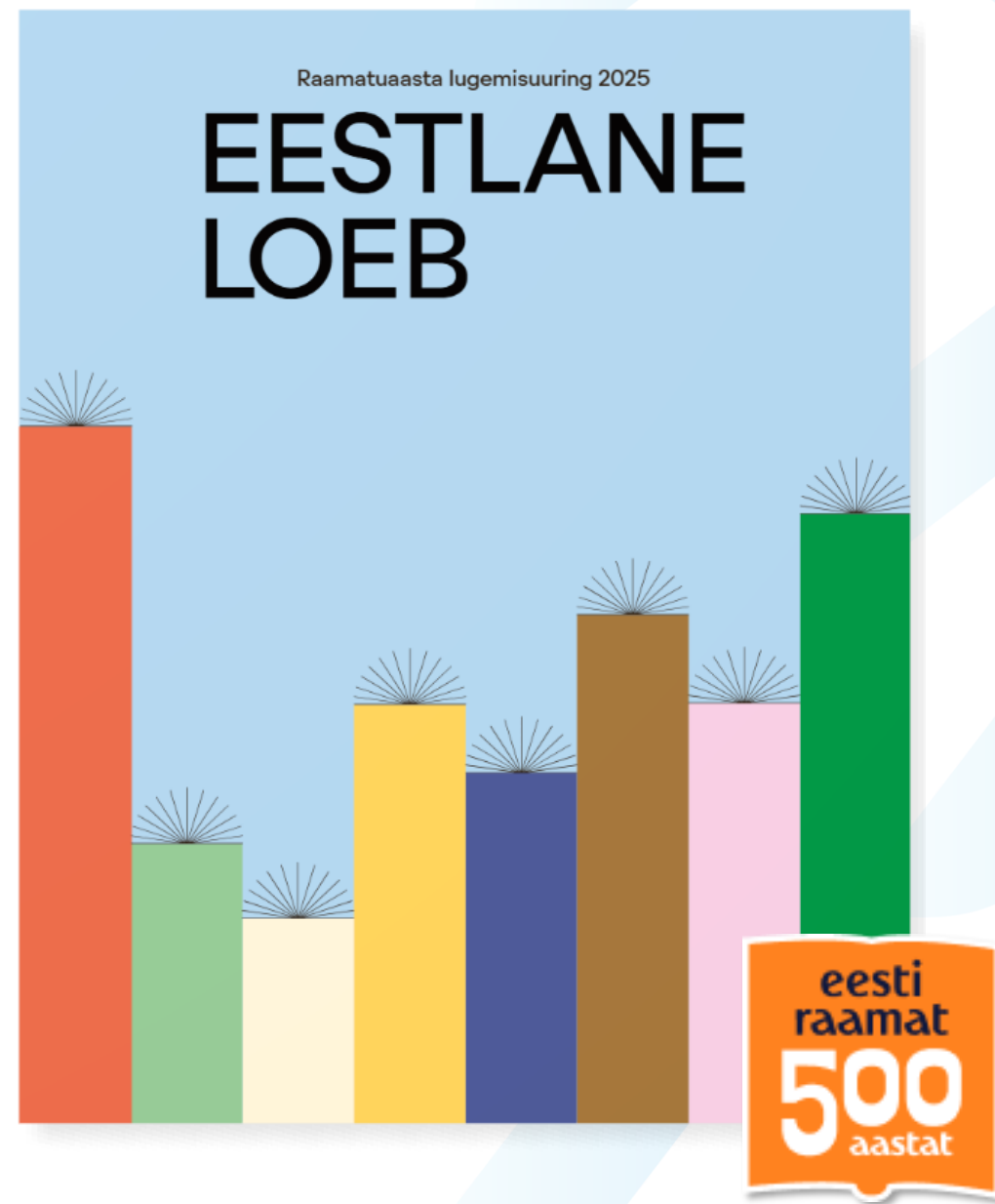
Kriisivalmidus

- Tugevdati ministeeriumi haldusala **kriisijuhtimisvõimekust**, sealhulgas elutähtsa teenuse korraldaja ülesannete täitmist, milleks korraldati koolitusi ning õppuseid haldusalas ja koostööpartneritele.
- 2025. a esitas kultuuriministeerium Eesti Rahva Muuseumi ja Rahvusarhiivi peamaja Noora **UNESCO tõhustatud kaitse nimekirja**.
- Uuendatud Eesti Julgeolekupoliitika alustes on **kultuuri roll toodud välja** oluliselt tugevamalt ühiskonna sidususe ja kaitsetahte tagamisel.
- 2026. a lisavahenditega suurendati riigilt palka saavate **kultuuri- ja spordiasutuste palgafondi**, mille tulemusena tõusis kõrgharidusega kultuuritöötaja miinimumpalk 1720 euron.

Eesti raamatu aasta

- 2025. aastal tähistati raamatuaastat “**Eesti Raamat 500**” sadade sündmuste, näituste ja ettevõtmistega.
- **Lugemisuuringu** (2025) järgi loeb raamatuid regulaarselt 34% Eesti elanikest, samal ajal kui 26% ei loe üldse või loevad väga harva.
 - Kõige aktiivsemad lugejad on noorim (15–24) ja vanim (65–79) vanuserühm.
 - Naised loevad 2 korda rohkem kui mehed.
 - Paberraamat on jätkuvalt valdav lugemisviis – seda eelistab 75%.

Kultuurielus osalemine

Kultuuriasutuste külastamise võimalike takistuste uuringu (2025) kohaselt on Eesti inimestel jätkuvalt suur huvi kultuuriasutuste külastamise vastu.

Uuringust selgus, et muuseume, teatrit ning kontserte soovitakse sagedamini külastada.

Peamised takistused osalemisel on ajapuudus, rahalised piirangud (sh piletihind), huvipuudus ja info kättesaadavus kultuurielu kohta.

Külastuste suurenemiseks soovitatakse soodustusi, paremat infoedastamist, transpordilahendusi, mitmekesisemat sisu ning ligipääsetavamaid ja uusi teenuseid.

Foto: Gabriela Urb, Draamateater

Eesti kultuur maailmas

- Eesti laste- ja noortekirjandus koos illustratsioonidega oli 2025. a peakülaline maailma suurimal lasteraamatute messil Bolognas, Itaalias.
- Eesti muusikakultuur oli rahvusvaheliselt silmapaistev. Arvo Pärdi 90. sünnipäeva tähistati üle maailma. Lisaks tähistati Veljo Tormise 95. sünniaastapäeva. Rahvusvahelise nähtavuse tõstmist toetatakse ühekordselt 2026. aastal 1 miljoni euro lisarahastusega.
- Aastatel 2025–2027 on Eesti üks fookusriikidest Ühendkuningriikide suurimal nüüdismuusika festivalil hcmf// (Huddersfield Contemporary Music Festival).
- Loomemajanduse ekspordikavaga kasvatatakse loomeettevõtete ekspordivõimekust.

Kultuurirahits ja kultuuriharidus

- 2024/2025. õppeaastal sai kultuurirahitsa meetmest osa **136 154 põhikooliastmes õppivat õpilast**.
- 2026. aastast rakendati **erakorraline ühekordne toetusmeede** mahus 500 000 eurot, mille abil pakuvad 34 Kultuuriministeeriumi valitsemisala asutust **tasuta kultuurihariduse õppekäike enam kui 54 000 1.–12. klassi õpilasele üle Eesti**.

Meedia ja audiovisuaalvaldkond

- Riigikogule esitati meediateenuste ja teiste seaduse muutmise eelnõu, millega võetakse üle **Euroopa meediavabaduse määrusega tehtavad** vajalikud muudatused.
- Selleks, et Eesti Rahvusringhääling saaks täita avaliku meediateenuse osutaja rolli võimalikult laia spektriga nii informatsioonilisel, hariduslikul kui ka meelelahutuslikul eesmärgil sisu pakkumisel mistahes ajal, kohal ja platvormil, valmis **Eesti Rahvusringhäälingu seaduse muutmise eelnõu**.
- Suurendati **Film Estonia tagasimaksemäära** 30%-lt 40%ni.
- **Voogedastusplatvormide maksustamisega** luuakse õiglasemad konkurentsitingimused ja panustatakse Eesti audiovisuaalkultuuri.

Rahvakultuur. XXVIII laulu- ja XXI tantsupidu „Iseoma“

- 3.-6. juuli 2025 toimus **XXVIII laulu- ja XXI tantsupidu „Iseoma“**, millest võttis osa **41 192** lauljat, tantsijat ja muusikut. Laulupeost sai kohapeal vaatajana osa **97 000** inimest ja tantsupeol **43 000** inimest.
- Keskkonnahoiu tähtsustamine suurüritusel.
- 2026.a. riigieelarve lisavahendite toel lähtub **laulu- ja tantsupeo liikumises osalevate kollektiivjuhtide** tunnitasu arvestus edaspidiselt **1720 eurost**.

Raamatukogud

- Jätkati **rahvaraamatukogude reformi** ettevalmistamist.
- Vabariigi Valitsus kiitis heaks ja esitas Riigikogule **rahvaraamatukogu seaduse eelnõu**.
- Jätkati rahvaraamatukogude arendusprojektide toetusmeetme „**Raamatukogude kiirendi**” rakendamist, et parandada kohaliku omavalitsuse rahvaraamatukogude teenuste kvaliteeti ja kättesaadavust, toetada ruumide kohandamist kogukonnategevusteks ning tõsta raamatukogutöötajate professionaalsust.

Teadus- ja arendustegevus

- Teadus- ja arendustegevuse toetuse najal viidi läbi **eesti kultuuri teadus- ja arendusprogrammi** taotlusvoor ja **loovuurimuse** taotlusvoor.
- Teadusprogrammi toel viidi 2025. aastal ellu **19 teadusprojekti ja 5 loovuurimust**.
- **Muuseumiteaduse** arendamise vahendite toel viidi ellu uurimisprojektid eesti kunsti, merearheoloogia, eesti muusikapärandi, suvilaarhitektuuri ja muutunud lugemisharjumuste teemadel.

Allikas: Loovteaduse parimad praktikad,
Kärt Ojavee

Liikumisharrastus

- 2025. aastal toimus selge edasimineku ministeeriumide üleses **liikumisaktiivsuse tegevuskavas**, millega liitusid nii **kaitse- kui ka transpordivaldkond**. Täna on see juba viit valdkonda ühendav koostöömudel. Liikumisaktiivsuse ja kehalise võimekuse tõstmine on olulised ka Eesti riigi **kaitsevõimekuse toetamiseks**.
- SA Liikumisharrastuse kompetentsikeskuse tellitud uuringust selgub, et **Maailma Terviseorganisatsiooni liikumissoovitusi täidab 46% inimestest, mida on 5% võrra enam kui aasta varem**.

Saavutussport

- Rahvusvahelistel tiitlivõistlustel võideti 2025. aastal kokku 43 spordialal **254 medalit** – 71 kulda, 74 hõbedat ja 109 pronksi.
- Vabariigi Valitsus otsustas suurendada alates 2026. aastast saavutusspordi projekti **Team Estonia toetust 2 mln euro võrra**. Team Estonia toetamine ja võimestamine, on oluline et Eesti sportlased ja võistkonnad oleksid maailmas jätkuvalt konkurentsivõimelised.

Treenerite toetamine

- Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus viis läbi **treenerikutse ja treenerite väljaõppesüsteemi analüüsi**, mille tulemusena koostati treenerikutse arendusvisioon.
- **Treenerite toetuse meede** on üks keskseid riiklikke hoobasid, millega suunatakse ressursse laste ja noorte treeningtöö kvaliteeti ning kättesaadavusse. 2025. aastal oli toetuse maht **11,7 mln eurot**, toetust sai 452 organisatsiooni ning meede puudutas **1578 unikaalset treenerit**. 2026. aastast tõusis treeneri **miinimumpalk 1400 eurolt 1520 euroni**.

Spordisündmuste elluviimise toetamine

Kultuuriministeerium toetas 2025. aastal toimunud **rahvusvahelisi spordisündmusi kokku 6,4 miljoni euroga**, mis on läbi aegade kõige suurem summa. Toetatud võistlused tõid riigile välisrahalt **käibemaksu tagasi vähemalt 7,8 mln eurot**.

Rally Estonia, iluuisutamise Euroopa meistrivõistlused, Tallinna Maraton ja mitmed teised sündmused näitasid, et Eesti on usaldusväärne ja kõrgetasemeline korraldajariik.

Aus sport

- 2025. aastal valiti kultuuriminister Euroopa Liidu esindajana **rahvusvahelise Dopinguagentuuri (WADA) asutavasse kogusse**.
- 2025. a sügisel viidi läbi **korduvuuring kokkuleppemängude leviku kohta**. Kuigi kokkuleppemängud ei ole Eestis laialdane probleem, tuleb jätkata süsteemset ennetustööd. Võtmesõnad on teadlikkuse tõstmine, selgete seisukohtade kujundamine ning koolituste kättesaadavuse edasine suurendamine.

Kogukondlikud algatused

- **Euroopa Sotsiaalfondi** toel jätkus koostöös Integratsiooni Sihtasutuse, Eesti Rahvakultuuri Keskuse ja Kodanikuühiskonna Sihtkapitaliga **kogukondlike algatusi** toetav programm.
- Korraldati **12 lõimumist toetavat suuründmust** ning **26 kogukondlikku väiketegevust**, millega jõuti Ida-Virumaal 2600 ja mujal maakondades 18 300 inimeseni.

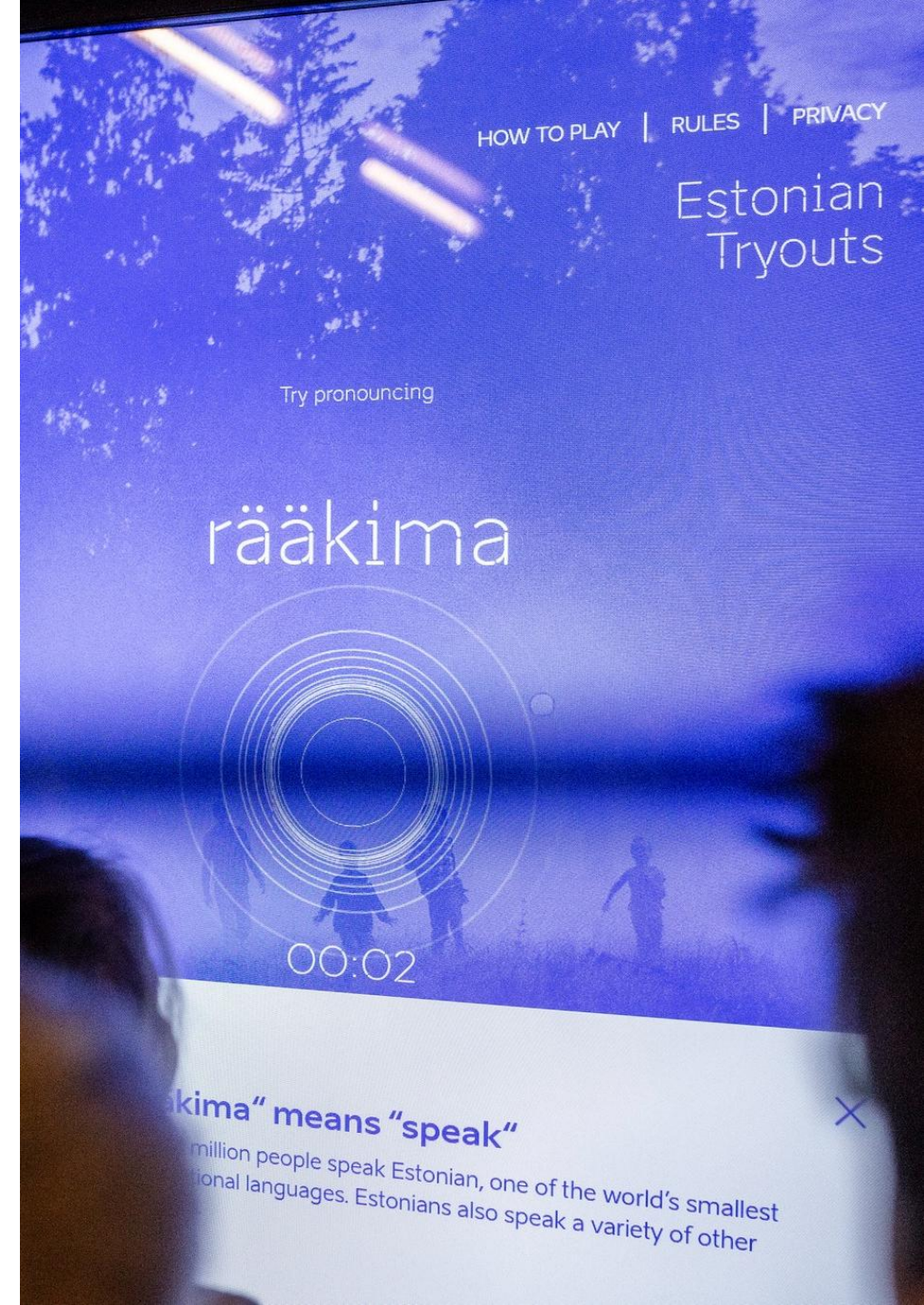
Väikerahvaste kultuurielu toetamine

- 2025. aasta **soome-ugri kultuuripealinn** oli Narva. Aasta jooksul toimus erinevaid kultuuriüritusi ja seminare, mis tõstsid esile väikerahvaste keelt ja kultuure.
- Kultuuripealinna sümbol-lind Tsirk anti üle järgmisele kultuuripealinnale **Hancockile** (Michigani osariik USAs) – traditsioon, mis kestab juba 10 aastat.
- Iga endine pealinn jääb alati soome-ugri maailma osaks: **kultuurielu jätkub!**

Keeleõpe ja kohanemine

- 2025. aastal pakkus INSA **eesti keele õppeks** 12 233 õppekohta (2024. aastal 12 743 õppekohta)
- **Keeleõpet toetavates tegevustes** osaleti 3390 korral (2024. aastal 3485 korral)
- **Kohanemisprogrammi "Settle in Estonia"** baas- ja teemamoodulites osaleti kokku 5291 korral.
- Aasta jooksul andis INSA enam kui 27 000 korral **nõu kohanemise ja keeleõppe teemal**.

Kohanemisteenused ja andmed

- Sündmusteenus „**Eestis kohanemine**“ muutus eesti.ee portaalis kasutajatele kättesaadavaks personaliseeritud kujul.
- Ministeeriumide vaheliselt lepitati kokku **kohanemisprogrammi andmekogu (KOPA)** loomises, mis lihtsustab valdkondlike andmete kasutamist ja haldamist.
- Koostöös Statistikaametiga valmisid **rändestatistika ja Sidusa Eesti arengukava juhtimislauad**.

Avaleht / Eestis kohanemine

Eestis kohanemine

 Lisa lemmikuks

Uude riiki kolimine on ühelt poolt põnev, teisalt väljakutsete rohke. Teekonna sujuvamaks kulgemiseks oleme loonud sündmusteenuse. Tutvu allpool oluliste sammudega, mis aitavad Sul Eestis kohaneda.

Kas soovid jälgida, kuidas sul Eestis kohanemine edeneb?

Eesti ellu sisseelamine toimub samm-sammult. Et saaksime pakkuda personaalset teavet sinu kohanemise teekonna kohta, on sul vajalik anda

KULTUURIMINISTEERIUM

Aitäh!

